

Həcmi böyük olduğundan sorğu əsasında təqdim edilə bilər.

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PREZİDENTİ YANINDA
ELMİN İNKİŞAFI FONDU

MAHİRƏ QULİYEVƏ

**AŞIQ YARADICILIĞI
VƏ DASTANLAR
ŞƏRQ POETİKASI VƏ
İSLAMİ DƏYƏRLƏR
BAXIMINDAN**

AZƏRBAYCAN MİLLİ ELMLƏR AKADEMİYASI
NİZAMİ adına ƏDƏBİYYAT İNSTİTUTU

MAHİRƏ QULİYEVƏ

**AŞIQ YARADICILIĞI
VƏ DASTANLAR
ŞƏRQ POETİKASI VƏ
İSLAMİ DƏYƏRLƏR
BAXIMINDAN**

“Elm və təhsil”
Bakı –2016

Elmi məsləhətçi: **Məhərrəm QASIMLI**
Əməkdar elm xadimi, professor

Redaktor: **Qəzənfər PAŞAYEV**
Filologiya üzrə elmlər doktoru, professor

Rəyçilər: **Nəsib GÖYÜŞOV**
Filologiya üzrə elmlər doktoru

Səadət ŞIXIYEVA
Filologiya üzrə fəlsəfə doktoru

Mahirə QULIYEVA. Aşıq yaradıcılığı və dastanlar Şərq poetikası və islami dəyərlər baxımından.

Bakı, “Elm və təhsil”, 2016, 404 səh.

Bu kitabda klassik aşıq yaradıcılığı və dastanlar Şərq poetikası və islami dəyərlər baxımından təhlil edilir. Aşıq şeirinin ənənəvi cəhətləri fərqli yönərdən elmi ədəbiyyatda geniş işıqlandırılsa da, bu mövzu Şərq poetikası müstəvisində ilk dəfə olaraq araşdırılır. Əsərdə həm də Quran və islam dəyərlərinin aşıq şeirində və dastanlarda inikasına, eyni zamanda aşıq şeirində işlədilən və bu günə qədər tədqiqat obyektinə olmayan bir sıra nadir Şərq poetik qəliblərinin tədqiqinə diqqət yönəlmişdir.

ISBN 9952-8142-8-6

© «Elm və təhsil», 2016

MÜNDƏRİCAT

Ön söz	3
I FƏSİL	
Dastanlar və aşiq yaradıcılığında islami dəyərlər. İslam və Quran	35
Son söz	247
II FƏSİL	
Aşiq yaradıcılığının poetikası	263
Son söz	345
Summary	356
Резюме	378

**«Elm və Təhsil» nəşriyyatının direktoru:
professor Nadir MƏMMƏDLİ**

Texniki redaktoru: Anar Mədətov
Korrektorlar: Lalə Ələkbərova
Şəfəq Tağıyeva

Çapa imzalanmış **06.05.2016**
Şerti çap vərəqi **25,25**. Sifariş № **47**
Kağız formatı **60x84 1/16**. Tiraj **300**

Kitab «**Elm və Təhsil**» nəşriyyat-poliqrafiya müəssisəsində səhifələnib çap olunmuşdur.
E-mail: nurlan1959@gmail.com
Tel: 497-16-32; 050-311-41-89
Ünvan: Bakı, İçərişəhər, 3-cü Maqomayev döngəsi 8/4.

Mahirə Həmid-Əfşan qızı Quliyeva 1972-ci ildə BDU-nun "Şərqsünaslıq" fakültəsinin ərəb filologiyası bölməsini bitirmiş, 1973-cü ildən AMEA-nın Əlyazmalar İnstitutunda əmək fəaliyyətinə başlamış, 1984-cü ildə tanınmış şərqsünas, folologiya elmləri doktoru, professor Rüstəm Əliyevin rəhbərliyi ilə "Səkkakinin Miftəhül-ülum" ("Elmlərin açarı") əsərində ərəb ədəbiyyatının nəzəri məsələləri" adlı namizədlik dissertasiyası, 2001-ci ildə isə "Klassik Şərq bəlağəti və Azərbaycan ədəbiyyatı" mövzusunda doktorluq dissertasiyasını müdafiə etmişdir.

Hazırda öz elmi fəaliyyətini AMEA-nın Nizami adına Ədəbiyyat institutunun "Orta əsrlər Azərbaycan ədəbiyyatı" şöbəsində davam etdirir və həmin şöbənin nəzdindəki "Füzulişünaslıq" sektoruna rəhbərlik edir. Onun elmi yaradıcılığı Azərbaycan filologiyasında indiyədək ilkin qaynaqlar əsasında öyrənilmiş Şərq poetikası və üslubiyyat nəzəriyyəsinin mühüm qaynağı sayılan bəlağətin əsaslarının tədqiqinə yönəlib.

Bu günə kimi müəllifin altı monoqrafiyası işıq üzü görüb:

1. Klassik Şərq poetikası. Bakı, yazıçı, 1991
2. Orta əsrin bədii təfəkkürü və klassik Azərbaycan ədəbiyyatı (M.Füzuli yaradıcılığı əsasında .Bakı, Ozan 1996)
3. Klassik Şərq bəlağəti və Azərbaycan ədəbiyyatı. Bakı, Ozan 1999
4. Quran bəlağəti və Azərbaycan ədəbiyyatı. Bakı, "Nafta-Press", 2008.
5. Şərq poetikasının əsas kateqoriyaları. Bakı, 2010
6. Введение в классическое арабо-мусульманское литературоведение. «Elm və təhsil», Баку-2015

M.H.Quliyevanın 100-dən artıq elmi məqaləsi çap edilmişdir. Müəllif Bakı, Moskva, Strasburq, Türkiyə, Misir, Polşa, Pyatiqorsk və İranda keçirilən beynəlxalq elmi konfranslarda iştirak etmiş, 12 ildən artıq elmi pedaqoji fəaliyyətlə məşğul olmuşdur.